

Redegørelse om inspektion i Frørup Andelskasse

Indledning

Finanstilsynet var i november og december 2024 på inspektion i Frørup Andelskasse. Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering.

Sammenfatning og risikovurdering

Frørup Andelskasse er et lokalt pengeinstitut placeret i Frørup på Østfyn. Andelskassens primære markedsområde er Østfyn, Nordøstfyn, Midtfyn, Sydfyn og Langeland.

Andelskassens forretningsmodel er kendetegnet ved en betydelig højere andel af erhvervskunder, herunder landbrugskunder, end sammenlignelige pengeinstitutter.

Den risikoansvarliges rapportering forholder sig ikke i tilstrækkeligt omfang til andelskassens samlede risikobillede, da der ikke foretages nogen selvstændige analyser. Desuden er de kompenserende foranstaltninger ikke betryggende. Det øger risikoen for, at der er områder, hvor risici undervurderes og ikke håndteres tilstrækkeligt. Andelskassen har fået påbud om at sikre, at alle væsentlige risici i andelskassen identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt, samt sikre, at der sker en betryggende kontrol med risikostyringsfunktionens opgaveløsning¹.

Andelskassens bestyrelse har ikke foretaget den årlige risikovurdering. Risikovurderingen er vigtig, da den bl.a. skal danne grundlag for den løbende tilpasning af andelskassens forretningsmodel, politikker, indtjening og kapitalbehov. Bestyrelsen har fået påbud om, at de i den årlige risikovurdering skal tage stilling til, om risiciene i andelskassen er acceptable².

¹ Jf. Ledelsesbekendtgørelsen § 16, stk. 3 og 4 jf. bilag 7, nr. 2, 4 og 6.

² jf. Ledelsesbekendtgørelsen § 3, stk.1, nr. 3, jf. § 5, stk. 1-4.

Kreditpolitikken har flere væsentlige grænser, som der ikke rapporteres på til bestyrelsen, og den mangler beskrivelse af kompenserende forhold ved afvigelser inden for kreditpolitikken. Begge forhold medfører en risiko for, at bestyrelsens risikoappetit ikke efterleves i praksis. Andelskassen har fået påbud om at tilrette kreditpolitikken³.

Finanstilsynet gennemgik i alt 82 udlån svarende til ca. 40 pct. af andelskassens udlån pr. 31. juli 2024. Finanstilsynet har nedklassificeret tre udlån til en ringere risikoklassifikation, hvilket svarer til 3,3 pct. af udlånsvolumen. Nedklassificeringerne medførte en forøgelse af solvenstillægget for store kunder med finansielle problemer på 838.000 kr. (0,1 pct. af REA).

Andelskassen har svage udlån, hvor det ikke er dokumenteret, hvorfor der ikke er indtrådt objektiv indikation på kreditforringelse (OIK). Det medfører en risiko for, at andelskassen nedklassificerer udlån for sent samt overvurderer udlånenes bonitet. Endvidere har andelskassen kreditforringede udlån, hvor det ikke er registeret, at der reelt er ydet kreditlempelser. Det medfører en risiko for, at andelskassen ikke har et overblik over de tilsagte kreditlempelser og dermed ikke kan vurdere, om de forskellige typer af kreditlempelser medfører de ønskede forbedringer. Andelskassen har fået påbud om at sikre dokumentation af, hvorfor der ikke er indikation på kreditforringelse på svage udlån, samt sikre, at der foretages betryggende identifikation af og opfølgning på udlån med kreditlempelser⁴.

Bestyrelsens mødeprotokol er på flere væsentlige områder ikke fyldestgørende. Protokollering af bestyrelsens drøftelser og beslutninger er vigtig for at dokumentere baggrunden for beslutningerne samt bestyrelsesmedlemmernes rolle heri. Bestyrelsen har fået påbud om at sikre en tilstrækkelig drøftelse og protokollering af beslutninger⁵.

Andelskassen er afhængig af nøglepersoner i såvel bestyrelse som direktion. Det bør adresseres i form af en mere udpræget grad af successionsplanlægning.

På baggrund af inspektionens observationer vurderer Finanstilsynet, at andelskassen undervurderer de operationelle risici grundet nøglepersonsafhængighed samt utilstrækkeligt arbejde i risikostyringsfunktionen. Andelskassen skal afsætte yderligere kapital til dækning af øget tillæg i søjle II for store kunder med finansielle problemer samt tillæg for operationelle risici.

³ Jf. Ledelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 2, nr. 1 jf. bilag 1, nr. 2, litra c, nr. 3, litra h og nr. 39.

⁴ Jf. Ledelsesbekendtgørelsens § 19, stk. 1, jf. bilag 1, pkt. 35, litra h og pkt. 44, litra c-e.

⁵ jf. Lov om Finansiell Virksomhed § 74, stk. 3, jf. Ledelsesbekendtgørelsens bilag 6, nr. 10.

Finanstilsynet vurderer, at en forøgelse på samlet 0,6 procentpoint af disse tillæg er dækkende. Andelskassens solvensbehov er efter inspektionen opgjort til 13,1 pct.